

Rb Leeuwarden, 22 augustus 2007, Fietscafé v Trapbar

www.fietscafe.nl

AUTEURSRECHT

Geen werk

Geen auteursrechtelijk beschermbaar werk nu concept of idee van een bar die door fietskracht wordt voortbewogen niet eenduidig is uitgewerkt

In de dagvaarding heeft de VOF voorts gesteld dat de gelijkenis c.q. overeenstemming tussen Fietscafé en Trapbar berust op "overname van datgene wat het eerste werk origineel maakt (een bar die door 'aanzittenden' zelf wordt voortbewogen)". De rechtbank houdt het er dan ook voor dat de VOF voor ogen heeft het concept Fietscafé onder de bescherming van het auteursrecht te laten vallen en niet één specifieke incarnatie van dit concept. Vervolgens dient dan de vraag te worden beantwoord of op dit concept auteursrecht rust. De rechtbank beantwoordt deze vraag ontkennend. Een belangrijk uitgangspunt van het auteursrecht is dat "ideeën" - hoe origineel of revolutionair wellicht ook - op zichzelf geen onderwerp van auteursrecht (behoren te) zijn. De VOF heeft het concept van een bar die door fietskracht wordt voortbewogen, naar het oordeel van de rechtbank, niet op een zodanig eenduidige wijze uitgewerkt dat kan worden vastgesteld dat het een eigen oorspronkelijk karakter heeft en het persoonlijk stempel van de maker draagt, waardoor het concept voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking zou komen.

Techniek geen object van auteursrecht de technische aspecten van de fietsbar kunnen niet auteursrechtelijk beschermd worden

Bij dit oordeel speelt tevens een rol dat de technische aspecten van de fietsbar niet auteursrechtelijk beschermd kunnen zijn: techniek is geen object van het auteursrecht. Een aanzienlijk deel van de vormgeving van een door fietsers voortbewogen bar wordt bepaald door de techniek van de voortbeweging. De stelling van de VOF dat die voortbewegingstechniek door Rijkkema zou zijn gekopieerd van de Fietscafés van de VOF is auteursrechtelijk irrelevant: ook al zou Rijkkema de techniek immers gekopieerd hebben, dan zou dat nog geen auteursrechtelijke inbreuk opleveren. Indien de VOF de technische uitvoering van haar Fietscafés had willen beschermen, zou zij dat op andere wijze hebben kunnen doen.

Vindplaatsen: [Boek9](#)

Rb Leeuwarden, 22 augustus 2007

(G. Tangenberg, mr. P.R. Tjallema en mr. P.F.E. Geerlings)

(...)

zaaknummer rolnummer: 78138/HAZA 06-714

Vonnis van 22 augustus 2007

in de zaak van

1. de vennootschap onder firma

HET FIETSCAFÉ,

gevestigd te Kootwijkerbroek (gemeente Barneveld),

2. [X],

3. [Y],

eisers,

procureur mr. J.B. Dijkema,

advocaat mr. C.R. van Dijk te Ede,

tegen

[Z] Rijkkema, wonende te [A],

gedaagde,

procureur mr. J.V. van Ophem,

advocaat mr. P.M. Kits te Eindhoven.

Paltijen zullen hierna de VOF en Rijkkema genoemd worden.

1. De procedure

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit

- de dagvaarding

- de akte overlegging producties. tevens houdende vermindering van eis

- de conclusie van antwoord

- de conclusie van repliek

- de conclusie van dupliek

- de pleidooien en de ter gelegenheid daarvan overgelegde stukken

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

2. 1. De vennoten van de VOF hebben in elk geval in 2000 een vervoermiddel annex bar vervaardigd, dat wordt voortbewogen door middel van de spierkracht van degenen die aan de bar zitten en hun voeten op fietspedalen bewegen.

2.2. Sindsdien exploiteert de VOF deze en dergelijke vervoermiddelen onder de naam Fietscafé, door ze te huur aan te bieden voor feesten en partijen, onder meer door middel van de website www.fietscafe.nl.

2.3. Rijkkema heeft in de loop van 2004 eveneens een bar vervaardigd, voortbewogen door fietsende bargasten. Hij exploiteerde deze onder de naam Trapbar.

3. De vordering

3.1. De VOF vordert, na vermindering van eis, dat de rechtbank Rijkkema zal gebieden:

a. om binnen 24 uur na betekening van dit vonnis, de exploitatie van de Trapbar te staken en gestaakt te houden;

b. om zich in de toekomst te onthouden van iedere activiteit die als inbreukmakend op het auteursrecht van eisers zou kunnen worden aangemerkt;

c. om alle in zijn bezit zijnde Trapbars binnen 48 uur na betekening van dit vonnis ex artikel 28 Auteurswet (Aw) aan de VOF ter vernietiging aan te bieden,

één en ander op straffe van een dwangsom van € 1.000,- per dag voor iedere dag dat Rijkkema in gebre-

ke blijft aan één van bovenstaande veroordelingen te voldoen, met een maximum van €100.000,-,

3.2. Daarnaast vordert de VOF dat de rechtbank Rijkema veroordeelt om:

d. aan de VOF de schade te vergoeden die zij heeft geleden ten gevolge van de auteursrechtinbreuk. Deze schade wordt begroot op de gemiste omzet ad €8.600,-, e. aan de VOF de winst af te dragen die Rijkema ten gevolge van de auteursrechtinbreuk heeft gemaakt. Het bedrag van de winst door de rechtbank in goede justitie te bepalen

f. aan de VOF de buitengerechtelijke kosten te betalen die de VOF noodgedwongen heeft gemaakt, begroot op €904,-.

De rechtbank wordt ten slotte verzocht om Rijkema te veroordelen in de kosten van het geding en om het vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

3.4. Rijkema voert gemotiveerd verweer.

3.5. Hierna zal de rechtbank voor zover nodig ingaan op de grondslag van de vordering en het daartegen gevoerde verweer.

4. De beoordeling

4.1. De VOF baseert haar vorderingen op de inbreuk die Rijkema maakt op het auteursrecht dat zij op de bar die wordt voortbewogen door een aantal fietsende bargasten. De bar van Rijkema lijkt op vele punten zodanig op die van de VOF, dat sprake is van ontoelaatbare ontlening in de zin van de Auteurswet

4.2. Rijkema verweert zich door aan te voeren dat de VOF geen auteursrecht heeft op de bar die wordt voortbewogen door fietsende bargasten. Er zijn vele van dergelijke bars op de markt, en die waren er ook al voordat de VOF zijn fietscafés begon te exploiteren.

4.3. De rechtbank overweegt hieromtrent als volgt. Tijdens de pleidooizitting heeft de VOF de rechtbank in de gelegenheid gesteld om een exemplaar van haar Fietscafés te bekijken, op de straat voor het gerechtsgebouw. Tijdens dezelfde zitting toonde de VOF tevens een krantenartikel van 1 april 2000, met daarin een foto van een eerdere versie van het Fietscafé. Beide exemplaren verschilden op enkele punten van elkaar: de latere versie heeft bijvoorbeeld een bierfust voorop en kleine voorspatborden die ieder slechts één wiel bedekken, de eerdere versie heeft een van links naar rechts doorlopend afgerond voorspatbord met daarop de tekst 'vechten tegen de bierkaai'; voorop deze versie ontbreekt het bierfust. Namens de VOF werd verklaard dat er in de loop van de tijd het nodige is doorontwikkeld aan de Fietscafés. De rechtbank stelt vast dat de diverse exemplaren van elkaar verschillen in uiterlijke verschijning.

4.4. In de dagvaarding heeft de VOF voorts gesteld dat de gelijkenis c.q. overeenstemming tussen Fietscafé en Trapbar berust op "overname van datgene wat het eerste werk origineel maakt (een bar die door 'aanzittenden' zelf wordt voortbewogen)". De rechtbank houdt het er dan ook voor dat de VOF voor ogen heeft het concept Fietscafé onder de bescherming van het auteursrecht te laten vallen en niet één specifieke incarnatie van dit concept.

4.5. Vervolgens dient dan de vraag te worden beantwoord of op dit concept auteursrecht rust. De rechtbank beantwoordt deze vraag ontkennend. Een belangrijk uitgangspunt van het auteursrecht is dat "ideeën" - hoe origineel of revolutionair wellicht ook - op zichzelf geen onderwerp van auteursrecht (behoren te) zijn. De VOF heeft het concept van een bar die door fietskracht wordt voortbewogen, naar het oordeel van de rechtbank, niet op een zodanig eenduidige wijze uitgewerkt dat kan worden vastgesteld dat het een eigen oorspronkelijk karakter heeft en het persoonlijk stempel van de maker draagt, waardoor het concept voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking zou komen.

4.6. Bij dit oordeel speelt tevens een rol dat de technische aspecten van de fietsbar niet auteursrechtelijk beschermd kunnen zijn: techniek is geen object van het auteursrecht. Een aanzienlijk deel van de vormgeving van een door fietsers voortbewogen bar wordt bepaald door de techniek van de voortbeweging. De stelling van de VOF dat die voortbewegingstechniek door Rijkema zou zijn gekopieerd van de Fietscafés van de VOF is auteursrechtelijk irrelevant: ook al zou Rijkema de techniek immers gekopieerd hebben, dan zou dat nog geen auteursrechtelijke inbreuk opleveren. Indien de VOF de technische uitvoering van haar Fietscafés had willen beschermen, zou zij dat op andere wijze hebben kunnen doen.

4.7. Nu de rechtbank oordeelt dat het concept Fietscafé onvoldoende eigen karakter heeft om als werk te worden aangemerkt in de zin van de auteurswet, kan van een inbreuk geen zoodat vorderingen van de VOF zullen worden afgewezen.

4.8. De VOF zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De kosten aan de zijde van Rijkema worden vastgesteld op:

- exploitkosten	EUR	0,0
- vast recht		296,00
- getuigenkosten		0,0
- overige kosten		0,0
- salaris procureur		1536,0 (4,0 punten x tarief EUR 384)
Totaal		1832,00

5. De beslissing

5.1. wijst de vorderingen af,

5.2. veroordeelt de VOF in de proceskosten, aan de zijde van Rijkema tot op heden vastgesteld op EUR1832,00.

Dit vonnis is gewezen door mr. G. Tangenberg, mr. P.R. Tjallema en mr. P.F.E. Geerlings en in het openbaar uitgesproken op 22 augustus 2007.